

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Fráňa Šrámek

Září 1967

Číslo 9

Ročník IV

P. B.

*Je obraz hotov, hotov dávno dřív,
než zmohl jsi se na podív.
Hotovo. A co ještě přidat mám?
Přidělám k němu leda rám.*

*Rám vyřezaný z krutých otázek,
proč nemoh to být slíčný obrázek.
A díky ti, kdož pochopíš,
proč musel to být těžký kříž.*

Báseň, kterou roku 1947 Šrámek vyjádřil svůj obdiv a úctu osmdesátiletému Petru Bezručovi, je připomínkou letošního Bezručova stého výročí, které UNESCO zařadilo mezi světová kulturní jubilea.

Význam slezského pěvce vystihl již mladý Šrámek, když ve Stráži lidu (27. 3. 1903) přivítal první knižní soubor Bezručových básní, který r. 1903 vyšel v Knihovničce Času pod názvem Slezské číslo. Závěr Šrámkovy

recenze je neobyčejně přiléhavý: „Verše tvrdé jak křemen a silné jak vichřice. Živý, silný výraz jednoduché čáry jako u Aleše. Autor měl právo napsat o sobě, že mu teče krev z úst; tak všele a tak krvavě vyplakává beznadějnost svoji i rodného kraje...“

Naše čtenáře bude jistě zajímat i následující kus rodokmenu, z něhož vyplývá rodový vztah P. Bezruče k Sobotce.

PO STOPÁCH PŘEDKŮ PETRA BEZRUČE Z MATČINY STRANY

V místech, kde dnes v Sobotce stojí budova bývalé Hospodářské záložny, skrýval se kdysi v malém parčíku skromný pomník soboteckého básníka Václava Šolce. Na začátku 19. století zde stávala kovárna Josefa Orta, označená číslem popisným 231. Zde žila prateta Vladimíra Vaška (Petra Bezruč), rozená Františka Brožková (nar. 21. června 1804 v Hrubém Rohozci). 6. února 1827 měla v Jenišovicích svatbu s kovářem Josefem Ortem ze Sobotky a žila až do své smrti v Sobotce. Zemřela 20. května 1869. Bylo by jistě zajímavé a záslužné zjistit, kde byla pohřbena a kdo další je pohřben v místech, kde odpočívá teta Bezručovy matky a prateta velkého básníka, jehož 100. výročí narození bylo zařazeno mezi světová kulturní výročí. Podle matričních zápisů na farním úřadě v Hrubém Rohozci a na děkanském úřadě v Sobotce jde linie rodu Petra Bezruče z matčiny strany od praděda Františka Brožka, kováře v Hrubém Rohozci (přesné rodiště, pravděpodobně Rovensko pod Troskami,

nebylo zjištěno). Děd matky Petra Bezruče František Augustin Brožek se narodil v Hrubém Rohozci 11. března 1797, jeho dcera Marie se narodila 22. července 1840 v Týnci nad Labem a provdala se 18. září 1866 v Kostelci nad Labem za profesora Antonína Vaška z Opavy. Jejich prvorozený syn Vladimír Vašek se narodil 15. září 1867 v Opavě na Ostrožné ulici. Proslavil se „Slezskými písněmi“, které tvoří jedno z největších děl české literatury významu světového.

V EPITAFU, který básník dal vyrýt na pomník své matky na Ústředním brněnském hřbitově, čteme svědectví synovo o matčině původu z Čech:

„Nad Labem života Tvého vzházelo slunce...“

Jaroslav Šulc

Prameny: matriky Děkanského úřadu v Sobotce a Farního úřadu na Hrubém Rohozci (vyhledal P. Jan Kř. Hájek), Vít Šedivec: Z kroniky rodu Bezručova (1937), Alois Kučík: Po stopách předků Petra Bezruče (1947).

ZBIROH NEZAPOMÍNÁ

Čerstvá kytice letošního vřesu na Šrámkově hrobě a v Šrámkově domě, natrhaná na zbirožských „drahách“, je svědectvím toho, že ve Zbirohu nezapomínají na básníka, který tam strávil část svého mládí (1882—1885 a 1890—1894) a načerpal mnoho dojmů a zážitků. Udržovatelem tohoto povědomí je zbirožský rodák Václav Vokáč, který po příkladu a v slépějích svého bratra Karla, básníka, popraveného za okupace, je osnovatelem kulturní práce v svém rodišti a působišti. Václav Vokáč vzpomíná na studentské představení Soudu, v němž Karel hrál jednu z hlavních rolí, zaznamenal vzpomínky spolužáků a vrstevníků Šrámkových, hledá zbirožské

motivy v Šrámkově díle, chlubí se Šrámkovou básní Vzpomínání na J. V. Sládku a na Zbiroh, pietně uchovává Šrámkovy dopisy, rád vzpomíná, jak provázel paní Miloslavu Šrámkovou po Zbirohu r. 1954, kdy město uctilo památku básníkovu pojmenováním turistické cesty od rybníka Flusaru ke skále Hlavatici „stezkou Fráni Šrámka“. Z jeho iniciativy bylo uspořádáno několik výstav a besed s literárními náměty, sleduje a v krajin-ském tisku uveřejňuje vše, co se týká milovaného Zbi-rožska i Fráni Šrámka. I k Šrámkovým Sobotkám posílá vždy srdečné pozdravy a do Sobotky každý rok putují kytice prvního vřesu. Díky za tyto věrné vzpomínky!

Nové vydání Měsíce nad řekou

Právě před zahájením XI. Šrámkovy Sobotky se v pro-dejnách Knihy objevily dvě knížky, které k počtě nedo-žitých Šrámkových devadesátin vydalo nakladatelství Československý spisovatel: Splav a Měsíc nad řekou. Nové vydání Splavu s ilustracemi K. Svobodského uvítali milovníci poezie, nové vydání Měsíce nad řekou uvítali nejen milovníci divadla, ale i milovníci pěkného čtení. Toto nové vydání v krásné edici Hry, kterou řídí Pavel Kohout, Jaroslav Opavský a František Pavlíček, obsahuje totiž nejen text klasické Šrámkovy komedie, nýbrž i svrchovaně pestrou a zajímavou montáž, kterou důvtip-

kteřá byla napsána za necelých pět neděl v roce 1921 a měla premiéru v Městském divadle na Vinohradech 1. února 1922.

Tak v kapitole „Než nastal den premiéry“ čteme zejména roztomilé vyprávění Miloslavy Hrdličkové-Šrámkové, proč se do hry dostalo „rybářské řemeslo“, proč Jan Hlubina měl papírnický obchod, kdo byla bytná paní Svobodová, proč je Vilík poznamenán válkou apod. Užitečný je i následující přehled inscenací Měsíce v letech 1922—1965 na hlavních domácích i zahraničních jevištích. — Další obsáhlá kapitola s dvěma intermezzy „Trojí zastavení“ shrnuje nejvýznamnější kritiky po vno-hradské premiéře (Ot. Fischer, St. Lom, M. Majerová) a ohlasy a rozbory hry v knihách a časopisech za čtyři-cetiletí 1922—1962 (A. M. Piša, Jaroslav Kvapil, Pavel Fraenkl, F. X. Šalda, Ivan Olbracht, Vladislav Vančura, Miroslav Rutte, František Goetz, František Černý, Lumír Čivrný, Vladimír Justl, Milan Lukeš, Mojmír Otruba, Josef Träger a Dana Medřická, která vyznává, že role Slávky Hlubinové jí byla nejmilejší a „nejvěrnější“). V „druhém zastavení“, věnovaném filmové realizaci Měsíce nad řekou, má slovo režisér filmu Václav Krška, Vlastimil Vrabec, A. Malina, Jar. Opatrný aj. „Třetí zastavení“ je v divadle S. K. Neumanna, v němž si Pavel Kohout pro svůj režisérský debut vybral Měsíc a dal mu nový výklad a nové pojetí (premiéra 28. června 1962), přijímané roz-manitě kritikou (S. Machonin, Jindř. Černý, Miloš Sme-tana, Jos. Brukner).

Byl to dobrý nápad, shromáždit do knihy vše, co vy-světluje tuto hru a její problematiku a co osvětluje její pokusitelskou jiskru, vyzývající k novým inscenacím, jak to vyjádřil Pavel Kohout: „... považujeme-li za zcela přirozené, že si téměř každá generace pořizuje nové překlady klasiků, které víc odpovídají jejímu myšlení, měli bychom stejně tolerovat snahu — dát nově zaznít i domácímu autoru. To jedině jsem chtěl — taky z lásky k Šrámkovi i k Měsíci.“ Celkem toto vydání Měsíce nad řekou podává široký obraz doby, kdy hra vznikla a plně žila (proto sem tak skvěle zapadá pět výtečných kreseb Adolfa Hoffmeistra a četné fotografie), i nástin její život-nosti v dnešní době, která se přes všechny změny život-ního stylu nemůže obejít bez citové láně a bez chvílky, kdy je slyšet hlas „všech zvonů světa“. — Knihu vzorně typograficky upravil a obálku a vazbu navrhl Zdeněk Seydl.

Fráňa Šrámek s paní Milkou

Foto MUDr. J. Boudýš

ně komponovala Ladislava Petišková. Svazek o 177 stra-nách otvírá esej Karla Čapka „Dramatikův stud“, pře-tištěný z rukopisu uloženého v Archivu Fráni Šrámka, a uzavírá zvláště pro tuto edici napsaná „Vzpomínka v moli“ Olgy Scheinpflugové — a tak se před námi objeví živý a svěží portrét Fráni Šrámka jako umělce i člověka. Do tohoto rámce je vedle textu komedie vsazena řada dokumentů, osvětlujících vznik, ohlasy a osudy hry,

O KOUPALIŠTI I O JINĚM

Zaměstnanci Supraphonu, kteří trávili postupně svou dovolenou v nových chatách na soboteckém koupališti, nám slíbili, že nám napíší své dojmy z našeho kraje. Zde je několik jejich připomínek, s kterými se ztotožňuje i komise pro obchod MNV v Sobotce.

Všichni návštěvníci se shodují v tom, že se jim Sobotka a okolí velmi líbí. Kromě přírodních krás a historických památek, čistého vzduchu atd. si pochvalují zvláště dobrou kuchyni a ochotu kolektivu zaměstnanců Pošty, kde se většinou stravovali.

Ale!

Všichni se shodují na tom, že je v Sobotce velmi špatně zásobování. Lidé s dětmi, kteří mají možnost si na kou-pališti vařit, prostojí stejně jako sobotečtí občané spoustu hodin ve frontách (maso, chléb, máslo). Zvláště zoufalá situace je v prodejně ovoce a zeleniny, kde kromě špat-ného zásobování je zarážející, že v obchodě je jediná prodavačka, která nemůže fronty čekajících zvládnout a navíc kromě ovoce a zeleniny prodává i jiné věci a vede výkup vajec. I v mlékárně by se mohlo prodávat pouze

mléko a mléčné výrobky. Tím by se částečně dalo zamezit dlouhým frontám. Je samozřejmé, že třeba čtyřčlenná rodina nemůže každý den chodit na obědy a večeře, že si občas chtějí sami uvařit, aby se ušetřilo — a ztratí se spousta času na nákupech.

Na samotném koupališti si návštěvníci stěžovali na malou ochotu vedoucího kantiny. Také by měl být zajištěn dozor na celé ploše, který by dbal na udržování pořádku — ne aby se pouze vybíraly poplatky za vstup a parkování. Stejně tak bude třeba řešit otázku čistoty vody a dbát na to, aby rekreační plocha nebyla přeplňována (kromě obyvatelů chat zde v některých dnech byl pionýrský tábor a ohromné množství stanařů).

MNV v Sobotce má dobrou snahu o vytvoření rekreační oblasti. Je toho ale ještě hodně třeba udělat, aby se sem lidé skutečně rádi vraceli a byli po všech stránkách spokojeni. Několik návrhů: když už chodníky musí být rozkopané, nešlo by alespoň uklidit tu hromadu štuk pod pamětní deskou hrdiny padlého v revoluci r. 1945 [vedle knihy] a udržovat v pořádku celou budovu požární zbrojnice? V zásobování: nestálo by za to, aby na koupaliště přijížděla v určitých dnech a hodinách pojiždná prodejna potravin a návštěvníci chat na to byli upozorněni? Nešlo by zařídit zde na sezónu stánek se zeleninou a ovocem (v Praze i jiných městech jich je plno a brigádně je vedou studenti). V mlékárně a prodejně zeleniny rozšířit počet prodavaček? A nevyužívat do nemožnosti plochy koupaliště, zlepšit zde péči o pořádek?

To je asi tak v kostce vše. Věřte, že upozorněním na tyto nedostatky chceme Sobotce jen pomoci a jejich odstranění by jistě uvítali nejen návštěvníci, ale především sami obyvatelé Sobotky.

EX LIBRIS

KARLA KINSKÉHO

Naši poštáci—muzikanti v Karlových Varech

Výzva ředitele Ústřední správy spojů, ing. Miloslava Laiperta, s níž se obrátil na podzim minulého roku na všechny spojaře, byla podnětem k přípravám na V. sportovní a kulturní slavnosti spojařů 1967. Nadšení a obětavá práce pořadatelů, souborů a účastníků z řad sportovců a jednotlivců na úseku LUT dovedly tyto slavnosti ke konečnému finále v Karlových Varech ve dnech 25.—27. srpna. Z několika tisíců soutěžících v kulturních oborech ze všech krajů republiky postoupili na celostátní slavnosti v Karlových Varech již jen vybraní, kteří svou zdatnost prokázali v okresních a krajských soutěžích.

Šťestí zúčastnit se této mimořádné události měli též čtyři spojaři ze Sobotky, kteří byli členy malé dechovky. Byli to důchodci Josef Boček na tenor a Václav Dvorský na malý buben, dále Jaroslav Najman a Alois Žďánský na lesní rohy. Stali se členy dechového souboru Okresní správy spojů Jičín, který řídil M. Tobiáš z Kopidlna. Další členové tohoto třináctičlenného hudebního tělesa jsou pracovníci spojů z Kopidlna a z Jičína. Soubor se několikrát sešel na zkouškách a prošel úspěšně okresními i krajským kolem ve Svatojanském Újezdě. Účastníci si byli plně vědomi mimořádné odpovědnosti, která na ně dolehla, a rádi věnovali mnoho hodin svého volného času i finanční oběti k náviku programu.

Ve čtvrtek 24. srpna jsme odjeli do Karlových Varů. Městem již proudily zástupy spojařů z celé republiky. Po přihlašovací formality jsme se odebrali na přidělenou ubytovnu v Bohaticích a tím první den skončil.

V pátek jsme nastoupili ve Sportovní hale k závěrečné soutěži. Napjaté ovzduší před porotou dolehlo na nervovou soustavu každého soutěžícího, ale všichni se snažili vydat ze sebe vše, co umějí, aby porota byla spokojena a jejich umění získalo uznání. Soubor předvedl pochod Aloise Austa „Ve sdružení síla“ a předehru Emila Štolce „Má královna“. Skladby vybrala porota z předloženého programu. Výsledek a naše umístění jsme se hned nedověděli. Večer jsme hráli na lidové veselici v Poštovním dvoře, kde jsme byli obecenstvem vděčně přijati.

V sobotu 26. srpna jsme se všichni shromáždili opět ve Sportovní hale k slavnostnímu vyhlášení vítězů. Veliká byla naše radost, když hlasatel oznámil, že první místo v oboru malých dechových souborů získává soubor Okresní správy spojů Jičín, vedený Miloslavem Tobiášem. Předseda poroty odevzdal pak vedoucímu tělesa broušený pohár, čestné uznání, pro všechny členy plakety a menší láhev becherovky, dar městských obchodních organizací. Druhé a třetí místo nebylo uděleno.

Téhož dne ve dvacet hodin předvedli všichni vítězové soutěží své výkony na přátelském estrádním večeru v Národním domě. Bohatý program s volbou „dívkvy spojů“ se protáhl až do půlnoci.

V neděli 27. srpna, v poslední den našeho pobytu v Karlových Varech, jsme byli posláni na stadión TJ Slávia, abychom zahráli obecenstvu, až se bude scházet k sportovnímu pořadu. Úderem 15. hodiny zaznělo pět dělových salv na počest jubilejních V. sportovních a kulturních slavností spojařů 1967. Ještě jsme zahráli formacím mládeže pochoduujícím na zelený trávník stadiónu a státní hymnu. Další doprovod ke sportovnímu pořadu obstarala hudba z místního rozhlasu. Před stadiónem jsme se seznámili s krojovanou skupinou pěveckého kroužku z Břeclavi. Pozvali jsme je do hostince, kde jsme bydleli, a strávili s nimi příjemné odpoledne, při němž se střídali jejich zpěv s naší muzikou a tancem. Zábava vyvrcholila navázáním přátelské družby. Večer jsme úspěch oslavili sami na ubytovně, přičemž vzala za své i ta láhev becherovky.

V pondělí v 8.30 hodin jsme nastoupili cestu domů, kde jsme již byli starostlivě očekáváni svými rodinami.

Nyní nám nezbyvá než poděkovat za radostné dny V. sportovních a kulturních slavností spojařů 1967. Rozjeli jsme se do svých domovů a na svá pracoviště po celé republice s předsevzetím, že dobrou prací prokážeme věrnost svému oboru — spojům, které svou činností slouží všem občanům.

Václav Dvorský

DOPIS Z NOVÉHO ZÉLANDU

Zdraví Josef Žemlička ze Sobotky

Především posílám srdečný pozdrav všem čtenářům Zpravodaje Šrámkovy Sobotky. Žiji a pracuji již devátý měsíc v Aucklandu na Novém Zélandě. Město se rozkládá na obrovské rozloze a je obklopeno z jedné strany Tasmanickým mořem a z druhé strany Pacifikem. Každý den

jezdím 15 km do zaměstnání vždy stejnou cestou, ale stále objevuji něco zvláštního a hezkého, ať jsou to stavby domů, rostliny nebo výjimečně krásné ženy, jichž tu mnoho není a které navíc hodně kouří, víc než muži. Život zde jsem ještě moc nepoznal, jednak mi dělá

potíže malá znalost řeči stejně jako předtím v Chile (přece jen už nejsem žádný mladík), jednak jsem velmi zaměstnán při montážích našich škodovek. Podařilo se nám uskutečnit jen jeden větší výlet vloni o vánocích — dělali jsme okružní jízdu polovinou Severního ostrova. Během šestidenní cesty jsme poznali nejen přírodní krásy země, ale i velké rozmary počasí — provázek nás děšť, kroupy, sluníčko — i zemětřesení. Počasí je tu vůbec bláznivé. Nyní uprostřed zdejší „zimy“ foukne vítr z jedné strany — a je poměrně teplo, za několik hodin začne vát z druhé strany a nastane značné chladno. Místní obyvatelé už na to jsou zvyklí. Například ráno ještě za šera škrábeme žiletkou led se skel na autu a třese se zimou, zatím co mlékaři při rozvozu mléka je v šortkách s beranicí na hlavě.

Předkové zdejších původních obyvatel prý byli lidojeři a dosud udržují své staré zvyky a tradice při různých slavnostech. Jinak zde žijí převážně přistěhovalci, nej-

více Angličané. Pestrost národnostního složení obyvatelstva vyplývá už z toho, že tu je 103 různých náboženství a každá církev má svůj kostel nebo modlitebnu. Při obřadech jsou všechny plně obsazeny.

Na školách věnují hodně času sportu. Překvapilo nás, že každá škola, kterých je tady hodně, má zároveň své velké hřiště pro různé sporty. Hlavním národním sportem jsou dostihy a ragby, dále lehká atletika, golf, házená, košíková atd. Všechny sportovní podniky se tu pořádají jen ve všední dny, hlavně v sobotu. Neděle je skutečně vyhrazena jen odpočinku.

Na druhé straně mě však překvapilo, že při té péči o výchovu mládeže se tu dost pije. Pivnice jsou ale otevřeny jen do 18 hodin, proto každý pospíchá hned ze zaměstnání na pivo. V pátek, kdy je tu tzv. trinkday, je otevřeno do 21 hodin.

Dojmu ze zdejšího pobytu mám samozřejmě daleko víc, líbí se mi zde, ale přece jen se už hodně těším domů!

Vzpomínky na požár v Oseku v roce 1907

Bylo to před 60 lety...

Zářijové svatováclavské odpoledne, hodiny na kostele v Oseku odbíjejí půl druhou. Osečtí hospodáři se již rozjeli do polí, počasí přeje, řadu týdnů nepršelo, vedro je až úmorné. Ve světnici u Volfů se ševcovalo, když tu pojednou všichni slyší výkřik ze silnice: „Je to v Chaloupkách“. To obchodník Vaněk vybíhá ze svého krámků v zatáčce a zoufale ukazuje k cestě ke Kdanicím.

Rázem jsou všichni venku a s hrůzou vidí, jak se v souseedství valí hustý světlý dým. Teprve později se zjistilo, že několik oseckých dětí si rozdělalo u Bernatova stavení ohniček a plamen lehce přeskočil na doškovou střechu, která sahala téměř k zemi. — Děti ze strachu utíkají, ale oheň se šíří dál... Od Bernatů vletl plamen na střechu Jirkovu, nejbližšího souseda, odtud k Hofmanovům a ve chvíli hoří Folprechtovi a Ulrychovi. To už zní na poplach zvony a na pomoc se sjíždějí první hasičské sbory. Není však voda! Studny nestačí, žár ohně vzrůstá každou minutu. Šindel je vyprahlý a letící kusy zapalují stavení Jirkových, Volfovo, Balákovu, Macounových. Spěšně je vyváděn dobytek, na záchranu dalšího majetku není pomyšlení. Vzdouvá se vítr, ještě že vane opačným směrem, přece však hořící došek přelétává celou vesnicí, dopadá na návsí na Folprechtovu stodolu, ta stojí za chvíli v plamenech. Veškerá úroda i stroje u postižených padají za oběť ohni, z majetku osobního zůstává jen málo. Co kůží shořelo ve Volfově síni! Na záchranu obydlí není pomyšlení, žár zabraňuje všem pracím. Sobotečtí vypouštějí nádrž, aby bylo aspoň trochu vody... Marně. Jen několik stavení a zvonice s kostelem se daří zachránit stálým poléváním.

Požár zuří až do večera, teprve potom ustává a pozdě již přichází v noci prudký déšť. Zpráva o neštěstí letí krajem. Na místě se ještě večer koná první sbírka, u Macounů-Podhrázkých se hromadně vyvaňuje, sousedé si rozebírají postižené k sobě. Okolní vesnice přivážejí pomoc, třetí den jsou na místě zástupci pojišťoven a na místě vyplácejí pojistky, ovšem každý nebyl pojištěn plně.

1. října se objevil ve Věstníku soboteckém článek Den hrůzy ve Voseku u Sobotky. Popisuje vznik a průběh požáru i marné úsilí 22 hasičských sborů, vedených poslancem J. G. Maštálkou a župním hasičským dozorcem Fr. Havlíkem. Přes jejich úsilí vyhořelo 18 rolnických usedlostí (čp. 17—28, 31—33, 35—37) a škoda se odhadovala na 400.000 rakouských korun. V dalších číslech pak nalézáme až do května r. 1909 ohlas na výzvu Okresního výboru v Sobotce ke sbírce na pohořelé. Vedle velkých darů Okresního výboru, Okresní záložny hospodářské nebo majitele kosteckého panství tu nalézáme haléřové příspěvky chudáků. Jen občané Sobotky vybrali 1528,23 korun, v Dolním Bousově 345,40 korun (skoro stejně jako v Horním Bousově — 320,46 korun — nebo v malé Vesci — 344 korun). I nejmenší vesničky dávaly, co mohly: Staňkova Lhota 209 korun, Kdaniče—Trní 212 korun atd. Pomoc přicházela ze sousedních okresů i ze vzdálenějších míst. Celkem sbírka vynesla 18.500 korun. Ukázala se solidarita lidí v praxi, všichni pomáhali

k tomu, aby se život vrátil do normálních kolejí. Vrátil se, ale vzpomínky pamětníků jsou stále ještě živé a oťfesnē.

Z vyprávění pamětníků požáru a podle Věstníku soboteckého 1907—1909 zpracoval Stanislav Balcar

OŚRODEK ZDROWIA V SOBOTCE

Polská Sobotka leží ve Slezsku na hlavní silniční tepně z Poznaně do Katovic. Projížděli jsme jí o dovoženě v roce 1965. Náš snímek zachycuje tamější zdravotní středisko a jistě nemusím čtenáře ujišťovat, jak nás potěšilo, když jsme se i v Polsku setkali se Sobotkou. Ostatně každý z nás je při návštěvě v cizině rád, když potká nebo vidí něco, co mu připomene domov. Našich lidí, aut, autobusů atd. je v Polsku každoročně mnoho, ale ne každý se tam setká — se Sobotkou.

Jinak je polská Sobotka velická asi jako naše, ale zdaleka ne tak výstavná a pěkná. Býval nad ní hrad stejného jména. I jeden polský historický časopis se jmenuje Sobotka.

Ale ta naše Sobotka pod Humprechtem je na světě jediná! —fka

Foto MUDR. Ivan Kařka

Nález mincí v Podkosti

Dne 15. července 1967 našli osmiletý Miroslav Folprecht a Miroslav Drahoňovský na křižovatce silnic Sobotka—Turnov a Dobšín—Dobšice na lokalitě U pomníků poklad mincí ze XVII. a XVIII. století. Mince byly uschovány pod pískovcovým převisem na skále ve výši asi 4 m, proti autobusové zastávce.

Byly uschovány ve dvou nádobkách. Menší z nich je glazovaná, větší dvouúchý džbánec byl vyroben z červenavé hlíny. Obsahovaly 4640 mincí. Převážně to jsou drobné krejcarové a trojníkové ražby, výjimku tvoří několik tříkrejcarů a patnáctikrejcarů. Nejvyšší hodnotou je francouzský tolar Ludvíka XIV. Přestože nález není doposud zpracován, můžeme říci, že jde většinou o české, slezské, uherské a rakouské ražby kromě několika německých. Zdá se, že mince byly zakopány po roce 1715, v době vlády Karla VI. Všechny mince jsou stříbrné a vážily více než 3,5 kg.

Nález byl předán do Krajského muzea v Hradci Krá-

lové, kde bude zpracován. Při kompletizaci depotu bylo použito detektoru a speciálního síta. Pomocí této techniky bylo ještě nalezeno 183 mincí, které byly rozsypany v písku v místě naleziště. Šťastný nálezce obdrží peněžitou odměnu.

Dnes ještě nemůžeme říci podrobnosti o příčinách, které vedly k zakopání mincí a o majiteli pokladu. Pravděpodobně to byl některý obyvatel kosteckého panství. Po zpracování bude nález mincí publikován v Numismatickém sborníku a bude stručně popsán i v tomto časopise. Počítáme také s jeho vystavením v Sobotce — vždyť jde o největší nález mincí v oblasti Českého ráje.

Jaroslav Šůla

Krajské museum Hradec Králové

Poznámka redakce: Vyzýváme naše čtenáře, aby nám sdělili svůj názor na pravděpodobné osudy majitele zakopaného depotu. Budeme vděčni za zprávy týkající se tohoto a i jiných starších nálezů mincí.

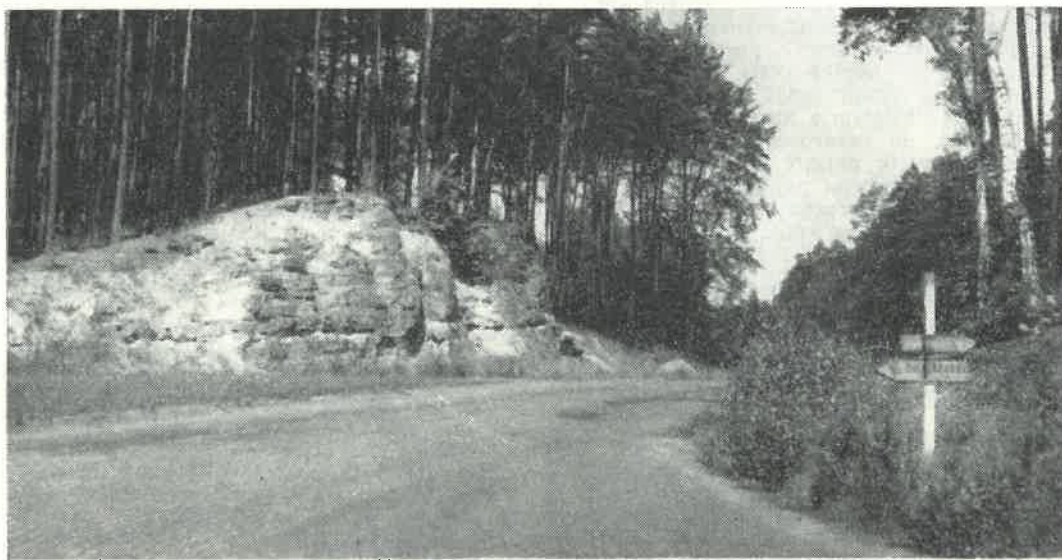

Foto
Vilém
Máka

LITERÁRNÍ ZE SOBOTECKA

- Dvoustránkový článek Aleny Benešové o životě Sobotky, doprovázený fotografiemi a kresbami V. Jeřábka a Adolfa Kašpara, otiskly Květy č. 33/67. Na zadní straně byla připojena reprodukce Pohledu na Sobotku akad. malíře Jana Špály. A do třetice najdeme v tomto čísle i fotografii soboteckého rodáka Eduarda Pergnera. — V 31. čísle tohoto časopisu je reprodukována jedna kresba nár. umělce Karla Svolinského k Šrámkovu Splavu.
- V květnovém čísle Listů Klubu přátel poezie se zasl. mistryně sportu košíkářka Dagmar Hubálková svěří: „Úplně strašně mám ráda Píseckou a vůbec Šrámka včetně toho už málem zprofanovaného Splavu. Deska se Srnkovou hudbou a Štěpánkem, stejně jako teď ta novější s Voskou a Štěpánkem, mi udělala radost už nesčíslněkrát... Sahám po Šrámkovi i Nezvalovi spíš tehdy, kdy na mne jdou smutnější myšlenky. To mi pak oba moc pomohou.“
- Učitelství noviny 24. VIII. přináší hodnocení XI. Šrámkovy Sobotky od Marie Hejnové.
- Obsáhlý článek k 15. výročí úmrtí Fráni Šrámka je v 29. čísle časopisu jugoslávských Čechů Jednota, který vychází v Daruvaru.
- V mosteckém časopisu Rozvoj 28. VI. a 19. VII. jsme se dočetli o uvedení pásma Šrámkovy poezie v Litvínově k 15. výročí básníkovy úmrtí.
- V 5. čísle časopisu Plamen parafrázuje Ervín Hrych Šrámkův Stříbrný vítr v dvoustránkovém článku „Z literárních objevů“. V témže čísle píše J. Lederer o úspěchu televizního filmu Odcházení s podzimem na festivalu v Monte Carlu.
- Kulturní tvorba č. 31/67 přináší rozhovor s Bohuslavem Březovským o jeho hře Všechny zvony světa.
- O šrámkovských filmech Václava Kršky píše Jihočeská pravda 29. VII., Mladá fronta 19. VIII., Svobodné slovo 22. VIII. a Hudební rozhledy č. 14/67 u příležitosti 60 let autora jejich hudby Jiřího Srnky.
- Prostějovská Stráž lidu se 5. VII. vrací k účasti Recitačního studia Šrámkova domu na Wolkrově Prostějově stejně jako Pochodeň 8. VIII.
- K článku prof. Mírko Nováka Masy, lid, národ v 29. čísle přináší Literární noviny polemické příspěvky Josefa Petráně a Josefa Hanzala ve svém 32. čísle.
- Nové recenze Jaroslava Šimůnka vyšly v Mladé frontě 26. a 30. VIII.
- V červencovém čísle Vlastivědné práce Trutnovska vzpomíná K. Bílek na novopackého musejníka Otakara Johna.
- V časopise Neděle č. 17/67 otiskl Jar. Brandejs článek o dr. Karlu Samšiňákovi a jeho zálibě — sbírání mravenců.
- O nález pokladu u Kostí psala Práce 1. VIII., Pochodeň 5. VIII. a Svobodné slovo 26. VIII.
- Obsáhlý článek o sobotecké prádelně a její vedoucí Marii Sedláčkové uveřejnilo Svobodné slovo 29. VIII.
- O libošovickém kulturním létě píše Pochodeň 3., 7. a 8. VIII.
- Rudé právo uveřejnilo 16. VIII. obsáhlou reportáž o Prachovských skalách a Českém ráji.
- Z Mladějova přináší drobné zprávy Pochodeň 14. a 16. VIII.

- Zajímavé 14. číslo Domousnického zpravodaje se vrací ke sjezdu rodáků, dobře informuje o současném životě obce a začíná uveřejňovat články o pomístních jménech v okolí Domousnic.
- 8. číslo Bousováka přináší kromě článků a zpráv ze současnosti i dvě básně Josefa Kozáka a článek Leoše Jelečka „Náš kraj v číslech“, o jehož úrovni svědčí tento citát: „...jelikož... sám nejsem s tímto problémem více obeznán, nemohu dodat více bližšího.“
- **Mapa hradů a zámků Československa** (Měřítko 1:75000. Vydal ÚSGK Praha, II. knižní vydání 1966. Autoři textu a obsahu Dr. Eva Šamánková a Dr. Josef Hozek. Recenzoval doc. dr. Václav Mencl.) — Stejně jako v předcházejícím vydání z r. 1959 vychází tato praktická pomůcka v knižní podobě. Byl však značně zredukován počet hradů a zámků, na které upozorňuje (z našeho okolí např. Vlčí Pole) a tyto tak stihl osud těch, na které nezbylo místo již v dřívějších vydáních mapy (u nás např. Mladějov, Nebákov, Samšina, Domousnice, dokonce i Veliš). Zůstaly tak jen stavby opravdu nejvýznamnější (z Českého ráje Kost, Humprecht, Trosky, Pařez, Valečov, Hrubá Skála, Březno u Mladé Boleslavi, Staré Hradky u Libáně atd.). Nově přistoupila v tomto vydání významná pravěká hradiště (např. Češov, Ostroměř), postrádáme mezi nimi ale Mužský a Prachovské skály. — V textové části je pojednáno o vývoji hradů a zámků podle dnešních krajů (ale Valdštejn a Hrubý Rohozec patří do Východočeského, ne Severočeského kraje), následuje abecední rejstřík objektů s nejstručnějšími údaji o nich a s fotografiemi nejvýznamnějších (ze Sobotecka Kost a Trosky). Trochu nás překvapí údaj, že Kost byla založena až na konci vlády Karla IV. (první zprávy o ní jsou z roku 1349) a také to, že v kapitole o Východočeském kraji není ani slovo o Humprechtu, třebaže o jiných architektonicky méně významných zámcích se hovoří. — Mapa bude užitečnou pomůckou našim turistům. Ti náročnější, kteří chtějí trasy svých výletů připravit důkladněji, musí její údaje kombinovat s Mapou kulturních památek ČSSR (z r. 1962) a užitečný jim bude i Nečasův Literární průvodce pro turisty. K. B.

- **Literární tradice na Litoměřicku.** — Tuto rozmanitou knihu vydalo Okresní pedagogické středisko v Litoměřicích roku 1965. Na 48 stranách píše kolektiv autorů o nejvýznamnějších spisovatelích a básnících, kteří měli vztah k jejich okresu. Vznikla tak velmi užitečná pomůcka hlavně pro oživení vyučování české literatury a dějepisu. Samostatný oddíl je věnován Fráňovi Šrámkovi (studoval na roudnickém gymnasiu), Františku Venceslavu Jeřábkovi (studoval v litoměřickém semináři) a libušskému rodáku dr. Václavu Paříkovi, národnímu pracovníku v Třebenicích. Je vzpomenu i Antonína Marka a dalších žáků Jungmannových v litoměřickém semináři. Publikaci by se daly vytknout drobné nedostatky, ale i tak by mohla být vzorem pro vznik podobných příruček na jiných okresech.
- V novém, již sedmém vydání, vyšla kniha našeho krajanů **Františka Křeliny Jalovčí stráně** (ČS Praha 1967, 2008 str.). Obsahuje deset povídek z Podještědí, část z nich je oproti předchozím vydáním přepracována. Autor, který se na dlouhá léta odmlčel, chystá do tisku i další své práce, novelu Má přítelkyně Dora a knihu o Lidicích (z rozhovoru s Fr. Křelinou v časopise Nové knihy č. 36/67).
- Znovu vyšel rovněž román **Norberta Frýda Prales** (ČS Praha 1967, 296 str.), o němž jsme více psali při jeho prvním vydání. Proto jen stručně uvádíme, že je to román z mexického prostředí, jehož jeden hrdina vzpomíná na své rodiště — Sobotku.
- Krajské středisko státní památkové péče vydalo **dvě tiskoviny věnované hradu Kostí**. Je to především plakát, na němž má silueta hradu vzbudit dojem gotického obrazu a tím upozornit na obsah hradních síní. Provedení plakátu je takové, že stěžuje mu je možné přiznat nějaký propagační účinek. — Čtyřstránková skládanka „Kost“ je vypravena velmi líbivě a spolu s obsahem a několika fotografiemi je vkusným suvenýrem, který si mnohý návštěvník rád odnese na památku. V příštích vydáních by se mělo přidat ještě spojení autobusem, které je mnohem výhodnější než uvedené spojení vlakem.

Sobotecká všehochut'

- **Televize v Sobotce.** V první polovině září zavítali do Sobotky pracovníci Československé televize. Pod vedením režiséra J. Vondráčka zde natáčeli několik dní lidovou vánoční hru Komédie o hvězdě v provedení Recitačního studia Šrámkova domu. Jednotlivé scény se natáčely v Šolcově domě a jeho okolí. Pořad má být zařazen do vánočního vysílání a o natáčení přineseme podrobnější zprávu příště.
- **Hudební svět** vzpomněl jubilej dvou skladatelů: nedožitých osmdesátin Boleslava Vomáčky a pětadesátin Jaroslava Křičky. Oba umělci mají vztah k dílu Fráni Šrámka. O Boleslavu Vomáčkovi jsme psali v II. ročníku (1965) ZŠS a vzpomínku jsme mu věnovali i letos 8. července na koncertě AUS VN, který přednesl Vomáčkovy písně pro tenor a orchestr „Rodné městečko“ a „Cesta z bojiště“ na slova Fráni Šrámka. Dosud svěžímu Jaroslavu Křičkovi jsme vděční za smuteční pochod s názvem „Tam...“, který je zhudebněním Šrámkovy básně Jiný pochod.
- **Vynikající rakouský prozaik Robert Musil** (1880 až 1942), z jehož díla byl nedávno do češtiny přeložen román „Zmatky chovance Törlesse“, je totožný s R. Musilem, o němž píše Šrámek 2. září 1918 v listě z Vídně: „Mým představeným je německý spisovatel, redaktor berlínské Rundschau, R. von Musil, který se mnou jedná respektně.“ (Listy z fronty, č. 366.)
- **Polské vydavatelství Śląsk** připravuje antologii české a slovenské literatury, v níž bude i několik Šrámkových básní.
- **Hrob Václava Šolce** hledají návštěvníci soboteckého hřbitova velmi těžko, nápis na vodorovné náhrobní desce neupoutá pozornost. Proto má být u básníkovy hrobu umístěna jeho busta od Karly Vobíšové-Žákové. Tohoto úkolu se ujal syn zesnulé sochařky, akad. sochař Karel Žák.

- **Akademický sochař Václav Hlavatý** ze Sobotky se podílí na opravě vzácné památky barokního sochařství — sousoší sv. Trojice na náměstí v Bakově n. Jiz. od Josefa Jelínka z roku 1727.
- **Galerie na Kostí.** Doufejme, že nové vedení Národní galerie se vrátí k velkorysé koncepci, s jakou sbírky kostecké galerie budoval Dr. Mašín. Těšíme se, že budou méně hodnotné exponáty zase nahrazeny původními a že i třetí výstavní sál (tzv. rystkomora) bude opět otevřen. Jak se zatím ukazuje, hradu nesvědčí drobná iniciativa, i když snad dobře míněná. Mám na mysli sbírku zbraní, která se na Kostí letos objevila a která do hradního celku nijak nezapadá. Její organizátoři zřejmě nedocenili ani monumentálnost hradní architektury, ani náplň hradu a způsob její instalace. Je pak samozřejmé, že se ztrácejí zbraně tak nepatrné hodnoty, jako jsou vystavené kusy, jichž se každé dobře vedené museum velmi ochotně zbavuje. K. S.
- **V Turnově** budou v příštím roce oslavy 100. výročí založení spolku Studentstvo turnovské a 60. výročí trvání střední školy (původně reálky). Výbor oslav žádá bývalé členy a žáky školy, aby zapůjčili fotografie a jiné památky ze studentských akcí na chystanou výstavku. Pište na adresu akad. malíř Karel Kinský, Riegrova 44, Turnov.
- **Výstava grafiky Karla Kinského** byla 20. srpna zahájena v Turnově. Objevilo se na ní i několik exlibris s Kostí, Humprechtem a jinými motivy ze Sobotecka. Jedno z nich přetiskujeme v dnešním čísle.
- **Výstava.** Od 20. srpna do 3. září 1967 byla ve Střediskové knihovně v Sobotce otevřena výstava samorostů Františka Vokála ze Sobotky. Všechny vystavené exponáty v doslova přeplněném sále se těšily značné pozornosti domácích i zahraničních návštěvníků. Celkem výstavu zhlédlo přes 2000 hostů.

● **Středisková knihovna v Sobotce** má již 230 pravidelných čtenářů. Kromě toho připravuje v sále čítárny nové výstavy — z nejbližších to mají být práce žáků Lidové školy umění z Prahy-Libně (září-říjen) a výstava závažné keramiky Marty Tiberiové a fotografií z Českého ráje Jana Solovjeva (vernisáž bude 28. října). Výstavy, které oživí a zkrášlí prostředí, nijak neporuší funkci čítárny, spíše do ní přilákají nové návštěvníky.

● **Humprecht** navštívilo 27. srpna na 300 účastníků mezinárodního astronomického kongresu v Praze. V září začne na tomto našem zámečku oprava ochozu.

● **Co se najde ve venkovských chalupách.** Na vyzvání pana Rudolfa z Mrkvojed navštívili spolupracovníci soboteckého muzea jeho dům a přivezli do muzea dřevěnou záklopu z roku 1846, včetně, několik zdrátovaných hrců, dvě dmychadla na včely, dřevěný rýč a staré časopisy. Znovu vyzýváme naše čtenáře, aby dbali na záchranu takovýchto památek. Panu Rudolfovi mnohokrát děkujeme.

● **Dopis rozhodčího kopané Jaroslava Gašpara z Hostiného,** který je dobrou vizitkou nejen hráčům, ale i funkcionářům a divákům: „Vážení soudruzi, dovolte mi, abych tímto poděkoval vašemu oddílu kopané, hráčům, divákům a pořadatelské službě za přípravu ideálního prostředí při zápase Sokol Sobotka—Sparta Úpice B. Toto utkání bylo pro mne, jako rozhodčího, jubilejní — pětisté. Musím konstatovat, že v tak příjemném prostředí, jaké mně připravil váš oddíl kopané, jsem ještě žádné utkání neřídil. Vážím si vysoké sportovní vyspělosti vašich příznivců a bezvadné kázně vašich závodníků. Jsem přesvědčen, že bude-li u vás vždy takové prostředí, pak každý soupeř pojede k vám rád zápolit a každý rozhodčí rád řídit utkání. Žádám vás tímto, abyste pokračovali mým jménem hráčům, divákům a pořadatelské službě za vzorné chování při výše uvedeném zápase. Sportu zdar!“

● **Příbuzní kata Mydláře v Sobotce?** V 8. čísle časopisu Dějiny a současnost 1967 píše dr. Karel Bednařík o pražském katu Janu Mydlářovi a osudech jeho rodiny. Zajímavé je, že vdova po něm Kateřina se provdala znovu za Jana Zelinkra z Kostelce nad Černými lesy. Byl to příslušník známé katovské rodiny z Čáslavi, jejíž někteří členové vykonávali katovské řemeslo i v Sobotce. Podrobněji o tom budeme informovat čtenáře po studiu příslušných matrik a gruntovních knih. K. B.

● **Předkové Vlasty Buriana.** Při studiu matriky pokřtěných římskokatolického děkanského úřadu v Liberci z let 1889—1891 jsem zjistil na str. 364 velmi zajímavou zprávu o původu známého českého komika Vlasty Buriana. Narodil se 9. dubna 1891 v Liberci v Lucemburské ulici č. 36 v rodině krejčovského dělníka Antonína Buriana. Otec pocházel z vesničky Bošín u Poděbrad a v Liberci byl známý jako ochotník i menšinový pracovník. Čtenáře Zpravodaje Šrámkovy Sobotky bude však zajímat, že jeho matka byla vdovou po Vincenci Pickovi z Važic. Za svobodna se jmenovala Marie Škaloudová, byla dcerou mlynáře Františka Škalouda z Važic čp. 25 a Marie roz. Rudolfové z Markvartic u Sobotky čp. 11. Starším čtenářům je jistě známa Burianova láska ke koním; možná, že jí právě zdědil po svých předcích z Markvartic. VI. Ruda

● **V srpnovém Zpravodaji** byla zajímavá zmínka o televizních a rozhlasových přijímačích v restauracích. Naše Jednota by se měla vyjádřit k tomu, proč právě tyto drahé přístroje distribuuje do všech našich hotelů a zda by nebylo lépe takto investované peníze využít jinak. Nikde v zahraničí totiž takové přístroje v lepších podnicích nenajdeme, protože tam všude je dobře známa zásada, že host potřebuje k příjemnému posezení především tiché prostředí. Televizory najdeme například v italských trafikách, tedy v podnicích nejnižší kategorie. Zvláštní kapitolou jsou tranzistorové přístroje. O jejich „oblíbenosti“ svědčí například to, že ve známém londýnském Hyde Parku je jejich používání přísně zakázáno. My sice máme chráněnou oblast Český ráj, v té je ale nejméně chráněn člověk. A tak je možné pouštět v Sobotce na náměstí na plné kolo tranzistor do pozdních hodin nočních. Kuriózní je i zjištění, že si na sobotecké koupaliště přivezl jeden pionýrský tábor televizní přijímač a dožadoval se vešměntně jeho zapojení bez ohledu na to, zda jeho hlučný provoz bude ostatním uživatelům koupaliště příjemný. S.

● **Z Domousnic.** Po postavení nové budovy MNV a požární zbrojnice proměňují nyní občané bývalý písečník

na sportovní hřiště. Trvalá aktivita místních občanů i MNV této malé obce si zaslouží uznání.

● **Na nádrazí** v Hrdoňovicích se nyní písek dopravuje pásem a tak zmizela nejdříve lanovka a nyní byla rozebrána i charakteristická dřevěná konstrukce překladiště.

● **Nová detektivka.** Desetiletý Jenda Samšínák napsal scénář a režiroval krátký detektivní film, který nazval „Vražda v hotelu“. Účinkují v něm sobotečtí občané manželé Hortlíkovi z hotelu Turistů, prof. Jar. Veselý, dr. Josef Boudyš, K. Bílek, Fr. Rejzek a další. Premiéra se konala o posvícení.

● **Nový školní rok** začal v pondělí 4. září i v sobotecké škole. Z učitelského sboru přešla s. Hana Petroušková na Mladějov a s. Jindřich Richter na Samšinu; s. Josef Matějka nastoupil základní vojenskou službu. Z mateřské dovolené se vrátila s. Marie Majorová, nově nastoupila na nižším stupni s. Eliška Frýbová.

● **Kulturní kalendář jednou větou:** 6. IX. 1872 se narodil spisovatel a novinář Ferdinand Mačenka. 7. IX. 1847 se v Sobotce narodil novinář Antonín Čapek. 9. IX. 1892 se narodil herec Vojta Matys, první představitel Jana Skalníka ze Šrámkova Léta. 16. IX. 1917 zemřel přírodovědec Josef Novák. 28. IX. 1962 zemřel básník Českého ráje Jaroslav Podobský.

● **Dokončení studií:** Studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze úspěšně dokončil Jan Volf ze Sobotky a 16. VII. byl v aule Karolína prohlášen inženýrem chemie.

● **70 let se dožil** 6. srpna náš spolupracovník Josef Macoun, kronikář z Vesce u Sobotky. Blahopřejeme a těšíme se na slíbené výňatky z kroniky.

● **Sobotečtí jubilanti:** 90 let se dožívá 2. IX. Marie Kyzivátová ze Sobotky. 80 let se dožívá 17. IX. Václav Pavlousek ze Sobotky. 70 let se dožívají 4. IX. Růžena Burešová a 28. IX. Blažena Svobodová ze Sobotky. 65 let oslaví 7. IX. František Donát a 13. IX. Josef Kubů ze Sobotky, 15. IX. prof. Karel Lazák z Jičína.

● **Velká svatba.** 16. září vdával předseda JZD Nástup Staňkova Lhota se sídlem v Sobotce Josef Mařan ze Sobotky-Staňkovy Lhoty své dvě dcery. Obě si našly ženichy v Sobotce: Blanka Břetislava Bryxiho a Dagmar Petra Macouna. Novomanželé byli oddáni na MNV v Sobotce. Blahopřejeme!

● **Sňatky:** 5. VIII. byli na Sychrově oddáni Ivanka Hoferiková z Jivky a Rudolf Maštálka z Mladějova. 19. VIII. byli oddáni v Železném Brodě Helena Vernerová ze Sobotky s Martinem Čepičkou. 24. VIII. byli v Bakově n. Jiz. oddáni Iva Hájková ze Sobotky a Zdeněk Bechyně. 26. VIII. se konal v Jičíně sňatek Boženy Šmejkalové a Josefa Tůmy ze Skuřiny. 2. IX. byli v Sobotce oddáni Božena Rejřová z Podúlsí a Emil Odler z Mladějova. 9. IX. byli v Sobotce oddáni Milena Pokorná z Mladějova se Zdeňkem Turpišem z Horního Polubného a Miloslava Těšínská ze Samšiny s Karlem Pažoutem z Malé Lhoty. 23. IX. byli oddáni v Sobotce Jarmila Bimová s Albrechtem Šorejsem z Jičína a v Mladé Boleslavi Božena Drbohlavová z Plhova s Miroslavem Jirčákem z Dobšic. 28. IX. se konal v Sobotce sňatek Hany Mlejnkové ze Skuřiny a Františka Šiby z Běčalk. 30. IX. byli v Sobotce oddáni Miloslava Tlašková ze Sobotky a Jiří Levý z Kynšperka n. Ohří.

● **Úmrtí v srpnu:** 6. VIII. Josef Štefan z Mladějova ve věku 64 let. 8. VIII. Josef Fišer ze Sobotky ve věku 20 let. 9. VIII. Marie Konečná z Ohařic ve věku 76 let. 11. VIII. Božena Jirků ze Sobotky ve věku 68 let. 19. VIII. Alois Havelka ze Sobotky ve věku 65 let. 22. VIII. Karel Goldbach ze Srbína ve věku 62 let. 24. VIII. Josef Zemánek z Hubojed ve věku 63 let. 28. VIII. Anna Nováková ze Sobotky ve věku 70 let.

SPORT

Pod Humprechtem už góly nepadají

Kdyby mimořádný výtlisk Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, tak jak spatřil světlo světa, nevyšel 27. srpna 1967, ale třeba před deseti lety, vzbudil by náramnou veselost. Protože to, o čem se v něm píše, bylo dlouho jen výplodem bujné fantazie soboteckých sportovních fanoušků. Dnes je to skutečnost potvrzená žádostmi, prosbami, hádkami, úvahami a zase novými plány a pak stovkami

brigádnických hodin. Zkrátka — za školou byl otevřen nový sportovní stadión.

Vzpomínám si, kolik pohádek o novém stadiónu jsme si vyprávěli na bývalém, snad jediném hřišti chráněném Ústavem státní památkové péče a ochrany přírody. Jistě se i vy pamatujete na to, jak mič častokrát utekl do lesa, jak postranní čára vedla po kmeni starého dubu, jak jste na nás — samozřejmě v dobrém úmyslu — házeli žaludy a šišky, když nám to zrovna moc nešlo. Pár gólů jsme tam našim soupeřům dali (a co jich rozdali naši předchůdci!), mnohokrát jsme šli domů veselí, někdy smutní, občas zahřmělo a blízko, blízoučko bylo i k nějaké té inzultaci. Jenže smrčky za horní a jasany za dolní brankou už pořádně vyrostly a tak už je jen na co vzpomínat...

Nový stadión bude pro sobotecký sport velkou výhodou. Hráči neztratí tolik času docházením na trénink, diváci budou mít blíž na zápasy, děti i dospělí najdou možnosti ke sportování. Možná, že se probudí atletický oddíl. Vždyť to není tak dávno, kdy vrstevníci Josefa Jindry a Honce a „bráchrů“ Jirků dosahovali za sokolovnou výkonů často víc než okresního měřítka. Možná, že se bude zase hrát odbíjená — a proč by se nakonec nemohla znovu probudit tradice házenkářů?

Práce na stadiónu bude ještě hodně. Trávník by se měl hned ze začátku víc šetřit a opatrovat, nemělo by se po něm chodit v botách, co nejdřív by mělo být aspoň to nejjednodušší hygienické zařízení pro diváky. Se škvárou na dráze by se mělo udělat něco dřív, než ji odnese voda z letošního sněhu, měkký povrch hřiště pro házenou je zatím poměrně nebezpečný. Ale to všechno jistě ti, kteří na stadión chodí, dobře vědí.

Zahájení bylo o posvěcení slavné. S projevy, vlajkami i zvýšeným vstupným. Dopoledne se vydařila atletická část, v níž atleti z Boleslavi a Jičína ukazovali sobotecké mládeži, jak se to vlastně dělá. A časy na 50, 60 metrů, značky u hodů kriketovým míčkem i další disciplíny ukázaly, že talenty v Sobotce jsou nejen pro recitační soubor — jen je najít a pracovat s nimi tak soustavně, jak je tomu ve Šrámkově domě. V odpoledním prvním střetnutí remizovali bývalí fotbalisté Dolního Bousova se starou gardou Sobotky 1—1. Hosté své umění zdaleka nezapomněli, Sobotečtí (Jar. Fišer v brance, Ant. Franců, Josef Sedmidubský, autor jediné branky Ant. Pfeffer i další) „váleli“ stejně jako v dobách, kdy jsme je obdivovali. V hlavním utkání I. B třídy vyhrál Sokol Sobotka nad průměrným béčkem Jiskry Úpice 4—1. Vítězové hráli dobře, a jak se zdá, příznivců mají víc, než kdykoliv v minulosti. Pro zahájení to bylo střetnutí skutečně důstojné. Výborně je řídil rozhodčí Jaroslav Gašpar z Hostinného. V soboteckém prostředí se mu prý dobře pískalo a rád zase na nový stadión přijede. A právě tohle by měli co nejčastěji a nejdéle říkat nejen rozhodčí, ale i sportovci a diváci! Jaroslav Suchánek

Královna návštěvou v Sobotce

Její Veličenstvo královna sportu lehká atletika zavítala po mnoha letech opět do Sobotky. Stalo se tak u příležitosti oficiálního otevření nového sportovního stadiónu dne 27. srpna 1967 o soboteckém posvěcení.

V dopoledních hodinách, po uvítacích projevech předsedy TJ Sokol Sobotka Josefa Vrány a předsedy MNV Františka Hejna, byly uspořádány na novém stadiónu lehkootletické závody za účasti atletů z Mladé Boleslavi, Jičína, Kněžmosta, Mladějova a Sobotky. V ukázkových závodech mužů, které byly záměrně kombinovány se závody žáků, žákyní a dorostu, bylo docíleno několika velmi hodnotných výkonů i přes to, že závody byly improvizovány na nedohotovené dráze a provizorních rozběžištích.

V běhu na 10 kilometrů zvítězil mladoboleslavský B. Zítka v čase 32:38,0 min. před Ollem a Mužičkem rovněž z Mladé Boleslavi. Na 4. místě doběhl akademický malíř Jenda Špála, který startoval za Slávii Praha. I přes čtyřletou přestávku v závodění zaběhl těžkou trať v čase 38:54,0 min. Pátý byl lehkootletický veterán, šedesátiletý ing. Josef Hron z Mnichova Hradiště, někdejší vítěz

Běhovic. Stopky mu naměřily čas 39:05,8 min. Čas Zítkův je vzhledem k těžké dráze skutečně vynikající.

V běhu na 1500 metrů zvítězil jičínský Pokorný v čase 4:23,8 min. I tento čas je vzhledem k nynějšímu stavu dráhy dobrý.

Časy v běhu na sto metrů byly poměrně slabší. Čtyřproudová dráha byla volena na trávníkové ploše, aby byla vyloučena možnost zranění závodníků. Na závadu byl rovněž silný protivítr. Zvítězil Boček z Jičína v čase 12,1 vt., druhý byl Brych z Mladé Boleslavi za 12,3 vt. a třetí Železný z téže jednoty za 12,4 vt. Na stejné trati dorostu zvítězil Pokorný z Jičína za 13,1 vt., další dvě místa obsadili mladějovští Hypšman za 13,7 vt. a Vomáčko za 14,2 vt.

Hod oštěpem probíhal na závěr pořadu v poledních hodinách, kdy většina diváků odešla k slavnostnímu posvícenskému obědu. Ti, kteří vydrželi až do konce, byli svědky výborného výkonu boleslavského Železného, který překonal hranici šedesáti metrů: 63,20. Druhý byl Štangl (55,60 m) a třetí Topol (37,20 m), všichni z Mladé Boleslavi.

Mezi těmito ukázkovými závody probíhal trojboj žactva, který se skládal z běhu na 50 resp. 60 metrů, hodu kriketovým míčkem a běhu na 300 resp. 500 metrů. Mezi mladšími žáky (5.—6. třída) zvítězil Jiráček před Brzobohatým, oba z Kněžmosta. Třetí byl sobotecký Šimek. Ve stejné kategorii dívek byla první Knopová z Jičína před Prokorátovou z Kněžmosta a Šípalovou z Kladna. Trojboj starších žáků (7.—8. třída) vyhrál Čech z Kněžmosta před mladějovskými Hypšmanem a Vomáčkem, z dívek byla první Brodňanová z Kněžmosta před Furišovou ze Sobotky a Řehořovou z Mladějova.

Celý pořad probíhal za pěkného počasí a za účasti velkého počtu diváků, kteří neskrblili potleskem za hodnotné výkony a boje.

Ředitel závodů Ota Mlejnek a vrchní rozhodčí V. Syrový, oba zkušeni mladoboleslavští funkcionáři, zvládli celý program hladce. Závodníci si odvezli za své výkony velmi hodnotné ceny, věnované místními podniky Fruta, Bohemia, Sněžka, Rozvoj a MNV.

Všem těmto závodům, všem dalším nejménovaným závodníkům i těm, kteří připravili závodníště a pomáhali při závodech, nutno poděkovat. Nakonec pak všem těm, kteří celé měsíce budovali tento sportovní stánek pro naši mládež, kteří místo svého odpočinku odpracovali tisíce hodin, aby naše Sobotka byla opět krásnější, patří náš srdečný dík. A teď už nezbývá než si přát, aby i lehká atletika na něm trvale zakotvila.

Přemysl Dolenský, t. č. startér závodu

Přehled posledních výsledků

Fotbalisté Sokola Sobotka zahájili I.B třídu dobrými výkony. V letní přestávce poctivě trénovali a sehráli několik přípravných přátelských utkání (s Duklou Ml. Boleslav 1:2, se Spartakem Mikulášovice 2:1).

Pak již přišel první mistrovský zápas 13. srpna v Žacléři, kde jsme remizovali 2:2. Na kluzkém terénu dali naše branky Jiří Najman a Petr Janatka.

19. srpna porazilo naše mužstvo na domácím hřišti Lokomotivu Trutnov B 3:2 brankami Najmana, Zbyňka Fialy a Vrány.

Na sobotecké posvěcení si k nám přijela pro porážku 4:1 Sparta Úpice B. Před 400 diváky podali Sobotečtí dobrý výkon, góly zaznamenali Lipský, Potštejnský (z trestného kopu umístěnou střelou podle zdi), Najman a Zbyněk Fiala. Na „zlatou“ 28. srpna jsme hostili v přátelském zápase kompletní druholigovou Autoškodu Mladá Boleslav, se kterou jsme prohráli 2:5. Prohrávali jsme už 0:4, pak teprve z našeho týmu spadla nervozita a dosáhli jsme dvou branek Najmanem a Zb. Fialou.

Nesmíme zapomenout na naše dorostence. Zatím zvítězili v Dětenicích 4:1, prohráli s TJ Jičín B 0:3 a pak porazili Popovice 4:1.

Milan Málek